

eip-agri
AGRICULTURE & INNOVATION

Νερό & Γεωργία: Στρατηγικές σε επίπεδο αγρού

Ποιές στρατηγικές σε επίπεδο αγρού υπάρχουν ή μπορούν να αναπτυχθούν για την αντιμετώπιση της έλλειψης νερού;

Η Ομάδα Εστίασης της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για το Νερό και τη Γεωργία έφερε σε επαφή 19 εμπειρογνώμονες για να βρουν μια απάντηση στο ερώτημα αυτό. Οι εργασίες τους άρχισαν τον Ιούνιο του 2015 και παρέδωσαν την έκθεση τον Μάρτιο του 2016.

Αυτή η Ομάδα Εστίασης συγκέντρωσε διαχειριστικές πρακτικές σε επίπεδο αγρού με στόχο την αύξηση της διαθεσιμότητας ύδατος για τις καλλιέργειες και το ζωικό κεφάλαιο, την αποδοτική χρήση του ύδατος και την προσαρμοζόμενη διαχείριση των αγροοικοσυστημάτων σε συνθήκες έλλειψης νερού. Βάσει της Πρακτικής εμπειρίας τους, οι εμπειρογνώμονες Παρέχουν μια σειρά από πέντε προτάσεις για μελλοντικές δράσεις:

- ▶ Διαχείριση εδάφους και υπολειμμάτων για αύξηση της διαθεσιμότητας του νερού: αύξηση της οργανικής ουσίας του εδάφους, γεωργία διατήρησης, εδαφοκάλυψη, έλεγχος κυκλοφορίας γεωργικών μηχανημάτων και υποκατεργασία του εδάφους όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο,
- ▶ Επιλογή προσαρμοσμένων καλλιεργειών και προώθηση νέων καλλιεργειών ανθεκτικών στην ξηρασία,
- ▶ Χρήση εργαλείων που βελτιώνουν την διαχείριση των καλλιεργειών / αγρών (μοντέλα και συστήματα υποστήριξης αποφάσεων),
- ▶ Χρήση εργαλείων που βελτιώνουν τον προγραμματισμό της άρδευσης: αισθητήρες φυτών, διαδικτυακές υπηρεσίες για τον προγραμματισμό της άρδευσης, ρυθμιζόμενη ελλειμματική άρδευση, άρδευση ακριβείας,
- ▶ Διαχείριση ποιότητας υδάτων και αλατότητας.

Επισημαίνεται ότι σε επίπεδο επιχειρησιακής εφαρμογής στον αγρό, πολλοί άλλοι παράγοντες, εκτός του νερού μπορούν να επηρεάσουν την Παραγωγικότητα και τα αίτια αυτών των Παραγόντων θα πρέπει πρώτα να ληφθούν υπόψη.

Για να διευκολυνθεί η υιοθέτηση των βέλτιστων Πρακτικών:

- ▶ τα οφέλη από την διατήρηση των υδατικών πόρων και η έκφρασή τους σε οικονομικούς και / ή περιβαλλοντικούς όρους, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, θα πρέπει να προσδιοριστούν σαφώς και να περιγραφούν,
- ▶ η ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ όλων των φορέων είναι απαραίτητη για τον εντοπισμό και την επίλυση τυχών τεχνικών και επιχειρησιακών προβλημάτων που συνδέονται με την Πρακτική,
- ▶ οι καλές πρακτικές πρέπει να παρουσιάζονται σε επιδεικτικούς αγρούς υπό πραγματικές συνθήκες καλλιέργειας,
- ▶ πρακτικοί οδηγοί εφαρμογής πρέπει να είναι διαθέσιμοι κατά την προώθηση σύνθετων τεχνικών.

“Ο Περιορισμός των υδατικών πόρων και η κλιματική αλλαγή αποτελούν σοβαρές προκλήσεις για την γεωργία σε Παγκόσμιο επίπεδο. Ένα ευρύ φάσμα διεπιστημονικών στρατηγικών πρέπει να υιοθετηθεί, από την γενετική βελτίωση έως την διαχείριση του εδάφους και των καλλιεργειών, για να διασφαλιστεί η αειφορικότητα της Παραγωγής και η Ποιότητα των Προϊόντων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.”

- Brunella MORANDI (Ιταλία), εμπειρογνώμονας της Ομάδας Εστίασης της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για το νερό και τη γεωργία -

Νερό & Γεωργία: Στρατηγικές σε επίπεδο αγρού

Ιδέες για Επιχειρησιακές Ομάδες

- ▶ Τοπική προσαρμογή της γεωργίας διατήρησης με έμφαση στην μόνιμη εδαφοκάλυψη και τις κατάλληλες τεχνικές κατεργασίας του εδάφους,
- ▶ Ανάπτυξη βελτιωμένων συστημάτων αμειψισποράς και πολυκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών,
- ▶ Χρήση πρώιμων εαρινών καλλιεργειών με ανθεκτικότητα στις χαμηλές θερμοκρασίες,
- ▶ Καθορισμός σημείων τοπικών σημείων αναφοράς και χρήση τους ως βάση σύγκρισης της αρδευτικής και καλλιεργητικής αποδοτικότητας,
- ▶ Βελτιστοποίηση αρδεύσεων με το υδατικό ισοζύγιο της καλλιέργειας χρησιμοποιώντας αισθητήρες εδάφους και / ή φυτών και την υιοθέτηση συμπληρωματικών αρδεύσεων και / ή ρυθμιζόμενης ελλειμματικής άρδευσης,
- ▶ Υιοθέτηση άρδευσης ακριβείας με χρήση τεχνικών τηλεπισκόπησης,
- ▶ Ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων για αξιοποίηση εναλλακτικών πηγών ύδατος,
- ▶ Διερεύνηση προοπτικών και επιδράσεων τεχνικών διακυβέρνησης, υδατικού αποτυπώματος και κοστολόγησης στην χρήση υδατικών πόρων σε επίπεδο αγρού.

Ερευνητικές ανάγκες από την Πράξη

- ▶ Ανάπτυξη έρευνας σε επίπεδο αγρού για την αξιολόγηση στρατηγικών διατήρησης υδατικών πόρων και την έκφρασή τους σε αγρονομικούς, οικονομικούς και περιβαλλοντικούς όρους,
- ▶ Εστίαση σε μακροχρόνιες μελέτες για την ανάδειξη των οφελών των στρατηγικών που στοχεύουν στην αύξηση της οργανικής ουσίας του εδάφους: γεωργία διατήρησης, χρήση υπολειμμάτων καλλιεργειών ως προστατευτικό στρώμα, καλλιέργειες κάλυψης, χλωρή λίπανση, αμειψισπορά,
- ▶ Διαβαθμονόμηση και αξιολόγηση συστημάτων υποστήριξης αποφάσεων για τοπικές συνθήκες, φιλικών προς τον χρήστη με σαφή ανάδειξη και τεκμηρίωση των ωφελειών που έχει η χρήση τους,
- ▶ Ανάπτυξη οικονομικών και εύχρηστων αισθητήρων για φυτά, για την παρακολούθηση της υδατικής κατάστασης σε διαφορετικά φυτικά είδη,
- ▶ Αξιολόγηση συστημάτων χωρικά διαφοροποιημένης άρδευσης σε τοπικές συνθήκες, ανάπτυξη πρωτοκόλλων και σαφών προδιαγραφών για τη λήψη αποφάσεων,
- ▶ Ανάπτυξη οικονομικά βιώσιμης ανακύκλωσης ύδατος στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις,
- ▶ Αξιολόγηση κάθετων και κλειστού κύκλου υδροπονικών συστημάτων παραγωγής πράσινης βιομάζας.

Περισσότερες ιδέες για Επιχειρησιακές Ομάδες και ερευνητικές ανάγκες διαθέσιμες στην έκθεση της Ομάδας Εστίασης

Άλλες συστάσεις

Οι στρατηγικές σε επίπεδο αγρού θα πρέπει να συνδυάζονται με δράσεις υψηλότερης κλίμακας, ώστε να έχουν ευρύτερη

Περισσότερες πληροφορίες

Σελίδα Ομάδας Εστίασης	Ιδέες Έμπνευσης: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Διατήρηση οργανικής ουσίας του εδάφους και προστασία υδατικών πόρων ▶ Έφικτη αποστολή για τη διατήρηση υγροτόπων στην Ισπανία ▶ Αντιμετωπίζοντας την έλλειψη νερού
Γραφική αναπαράσταση	
Τελική Έκθεση	

Επικοινωνία: EIP-AGRI Service Point - Avenue de la Toison d'Or 72 - 1060 Brussels - BELGIUM
Tel +32 2 543 73 48 - servicepoint@eip-agri.eu - www.eip-agri.eu

Γίνετε μέλος του Δικτύου της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την Γεωργία!

Εγγραφείτε στην ιστοσελίδα του EIP-AGRI όπου μπορείτε να βρείτε συνεργάτες, έργα, ιδέες και πηγές πληροφορίας για την προώθηση της καινοτομίας στην γεωργία, την δασοπονία και την λιβαδοπονία.